KURJER KRAKOWSKI.

D. 27 stycz. 1835. WTOREK.

Pożar w kopalniach wieliczkich ugaszony odwagą An Kościeleckiego r. 1510.

Ner 21.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 5 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) po południu.

KRAKOW.

Wyszły z pod prassy: „Uwagi przez *H. Meciszewskiego* nad projektem *Hallera* do zaprowadzenia Banku prywatnego w Krakowie."

Bióro dochowane wcałości i lustrze po królu polskim Stanisławie Auguście, złożone z postumentu z pulpitem do pisania osadzonego na lwach leżących i kolumny z gzymsem stojącej na pulpicie, fornerowane drzewami zagranicznemi różnych kolorów, wyobrażającemi zewnątrz jakby malowane pędzlem doskonałym berła, rycerzów, kwiaty, ptaki, motyle, gąsienice, robaki, muszle i t. d, wewnątrz naturalne obłoki, góry, skały, krzewy, strumienie i t. d. Oddział niższy w tem Biórze zawiera 3 drzwiczki z zamknięciami stalowemi, za temi szuflad i szufladek z szufladek z drzewa cukrowego fornerowanych z przodu z antabkami pozłoconemi 20 i miejsce na papiery, wyżéj drzwiczki podwojne z takiemże zamknięciem, za tem takichże szufladek z takiemiż antabkami 7 i połek z takiegoż drzewa 4. Bióro to swą sztuką i pięknością przenosi a mocą przetrwa kosztowne Bióra nowej formy, jest więc warte umieszczenia w domu najgodniejszym, gdy zostawało niezawodnie w Pałacu królewskim, nadto równy jemu exemplarz trudno byłoby gdzie wynaleźć lub mistrza, któryby takowe zrobić mógł. Życzący nabycia tego bióra z polerowcem nowym ceratowym za cenę umiarkowaną 110 duk. widzieć je mogą złożone do przedaży w Handlu W. Ant. Höltzel w Krakowie przy głównym rynku pod L. 250, bo właściwą cenę bióra tego mogą tylko oznaczyć znawcy dzieł mistrzowskich i Amatorowie starożytności zachowanych długi czas od skazy i zepsucia, a przeto nie bez kosztów i ostrożności. Kraków 26. Stycznia 1835.

Onufry Męciński.

Francya. Jeden dziennik utrzymuje że w liście Talleyranda ważne zmiany poczyniono, nim go ogłoszono w monitorze.— Mowa prezesa Stanów Zjednoczonych zajmuje jeszcze Paryskie dzienniki. *National mówi*: Aby katastrofa zerwania z Ameryką nie nastąpiła., Rząd, Senat i lud amerykański popowinni uznać, iż jest dobrze zrozumianym interesem obu narodów zawarcie nowego układu w tym przedmiocie. Dotąd nic podobnego nienasuwają dzienniki amerykańskie. Lub z drugiéj strony francuzka izba deputowanych powinna mieć tyle odwagi, patryotyzmu i zdatności, aby ukorzyć tę władzę, która przyjęła odpowiedzialność 25 milionów i uczynić zmiany w zasadach wykonywania najwyższéj władzy.— My jednak tego nieprzy-

puszczamy, bo nie dawno kazano drukować (list Talleyranda) ze traktat o 25 milionów, równie jak wszystkie czynności naszego rządu wypłynęły z głębokiéj myśli króla i zadziwiającego talentu. Rozdwojenie więc jest nieuchronne, lecz to będzie wielkiem nieszczęściem dla Francyi 1830 roku, która tym sposobem będzie zmuszoną zostać współ-dłużniczką wszystkich swoich naturalnych nieprzyjaciół, a nieprzyjaciołką jedynego sprzymierzeńca, połączonego z nią zasadami i interesem. — Dziennik *Quotidienne* mówi: „Prawo o 25 milionów, którego w skutek obmierzłego traktatu z Ameryką od izb żądają, było oddawna przygotowane. Wstrzymano się z niém jednak, gdyż się lękano obudzić rozprawy nad pytaniem politycznem zwłaszcza że dyskussye nad procesem więźniów politycznych rozjątrzyły izbę deputowanych Gdy teraz nadeszła szyderska mowa jenerała Jaksona, chciał Ludwik Filip pospieszyć się z nowym projektem do prawa, ale ton wspomnionéj mowy zniechęcił ministrów do sprzyjania królewskiemu postanowieniu. Teraz mówią, że prawo to znowu bez żadnych zmian izbie przedstawione będzie, lecz inni utrzymują, że ministeryum chce czekać na objawienie w tym względzie, myśli izb obu, a projekt ma wyjść od jednego z deputowanych. — Inni sądzą, że opozycya myśli pochwycić to pytanie, i już się naradziła, w jakiéj to formie uczynić W razie gdy ministeryum w 24 godzinach nie objawi swéj myśli, oppozycya weźmie na siebie inicyatywę. Z resztą ludzie więcéj wtajemniczeni w podobne rzeczy, upatrują w poselstwie Jacksona nieznaczne ślady wykazujące tajemną umowę z rządem francuzkim; tylko że Jackson jako żołnierz, i niezręczny w dyplomatyce, przez ostre wyrażenia całą rzecz popsuł." — 12 redaktorów pism publicznych znajdują się teraz w więzieniu S. Pelagii,

Na giełdzie paryzkiej panuje wielka niepewność i prawie zupełne uspienie. — W ogóle prawie wszystkie papiery spadły, z powodu wieści świeżych o rozwiązaniu ministerynm francuzkiego. — Mówiono że marszałek Mortier podał się do dimissyi. Przyczem najsprzeczniejsze wiadomości biegały o wojnie hiszpańskéj. W tém się zgadzano, że dnia 4 b. m. zaszła bitwa między stronami wojującemi, Jedni przypisywali zwycięstwo Krynom, inni Karolistom, podług tego, któremu stronnictwu sprzyjają. Oprócz tego wiele mówiono o ministerym angielskiem i niewróżono dla niego najlepszéj przyszłości. —

(G..B.V.)

Anglia. Podług Kuryera liczba ukończonych wyborów wynosi: 236 reformistów, 136 Torysów: a zatem większość 100 członków jest już przeciw ministrom, a jeszcze niemasz wyborów z Irlandyi i Szkocyi, skąd reformiści najwięcej stronników dla siebie się spodziewają, Kuryer sądzi że Torysowie nie będą mieli w nowej izbie niższej więcej nad 200 stronników, gdy tymczasem reformiści śmiało mogą li-

czyć na 400 głosów za sobą. — Dzienniki zaś torysowskie utrzymują, że ich stronnictwo zyska 50 głosów więcej w teraźniejszej Izbie niższej jak w poprzedniej. — Tenże Kuryer mówi, że Torysowie ogromne summy wyłożyli dla zrobienia sobie przychylnych wyborów; jednakże 18 członków w hrabstwach nowo wybranych są przeciwni ministrom. — Wiadomości odebrane ze Szkocyi o nowych wyborach są bardzo nieprzyjazne ministrom. Baron van Zuylen przybył już do Londynu i naradzał się zarąz długo z hr: Aberden ministrem osąd. Sławna wieża królowej Maryi Stuart została zburzoną. — Pokój, w którym ta nieszczęśliwa królowa mieszkała, zniknął zupełnie. — Najwięcej wpływu na umysły mieszkańców Londynu mają gazety poranne: wyłącznie dla nich przeznaczone, jest ich sześć, które ogółem sprzedają codziennie 100 tysięcy exemplarzy swoich numerów. — Sposób postępowania przy wyborach jest następujący: w pierwszym dniu wyborów, kiedy mianują kandydatów, urzędnik przewodniczący wyborom zagaja posiedzenie odczytaniem rozporządzenia o wyborach i ustaw przeciw zakazanym zabiegom i przekupstwu o wybory. — Następują mowy najznakomitszych przyjaciół kandydatów: jeden z nich wnosi mianowanie kandydata, a drudzy popierają ten wniosek. — W Angielskich wschodnio-Indyjskich dziennikach znajduje się szczególne doniesienie. — Król narodu Luknów ogłosił w gazetach, że chce zaślubić Angielkę. — Wszystkie honory będą jej wyświadczane jako królowej, lecz musi wnieść posagu 17 miljonów złotychpolskich. — Podług wiadomości z Nowego Orleanu Doktor Antomarki, nadworny lekarz Napoleona, za swojem przybyciem, został z radością od tamtejszych lekarzy i od deputacyi miejskiej przyjęty, wieczorem zaś artyści muzyczni dali koncert dla niego. — Ma zamiar zamieszkać w Stanach Zjednoczonych. (G.B.V.)

Bawarya. X. Leuchtenberg przed swoim odjazdem przeznaczył znaczną summę dla ubogich w München — Wyznaczono tu kommissyą, która się zajmuje przygotowaniem wszystkiego do uroczystości, która nastąpi 12 Pazdziernika b. r. na pamiątkę 25 letniej rocznicy pożycia małżeńskiego króla. Taż Kommissya roztrząsa teraz pytanie czy poeci zagraniczni mogą bydź przypuszczeni do nagrody, gdy napiszą sztukę dramatyczną na uczczenie dnia tego?

Hiszpania. Francuzki dziennik *Messager* donosi podług pisma odebranego z Bajonny, iż dnia 9 b. m. wojska królowéj odniesły znaczne zwycięstwo nad Karolistami: w téj bitwie Zumalacarreguj został ranny. — Tenże dziennik potwierdza wiadomość, iż Don Karlos zamierza opuścić swe wojsko. — 24 furgony należące do wojsk francuzkich pod dowództwem jenerała Harispe wysłane zostały z zapasami do wojsk jenerała Miny, o którym niektóre dzienniki powiadają że zachorował, Gazeta Francuzka zaprzecza zwycięstwa, które odniósł Karatala nad Karolistami dnia 3

b. m. wyznaje jednak że Zumalakarreguj został ranny.— W roku 1834 wychodziło w Hiszpanii 98 gazet, z tych 21 były tak słabéj konstytucyi, iż zaledwie kilka miesięcy przeżyły. Z pozostałych jest 53 urzędowych; 3 ministeryalne a 23 rozmaitych kolorów. Z Francyi przybyło do Pampelony 300 wołów, 100 koni dla jazdy, i 4 miliony realów.

Portugalia. Dnia 3 b. m. miasto Lizbona przy otwarciu posiedzeń izby Kortezów, było osadzone gęstemi patrolami i straż królowej była liczna, co niedobre wrażenie sprawiło, tak iż wykrzyk niech żyje królowa, rzadko był słyszany. Powodem do tego miał być wystrzał na pałac Necessidades w wieczór starego roku.

Turcya. Gazeta turecka (Tekwimi Wekaji) ogłasza następne doniesienie: Nuredin Effendi który od kilku lat bawił w Paryżu, wrócił do Konstantynopola. Ponieważ posiada piękne wiadomości w języku francuzkim, niemieckim i angielskim tak że ukształceniem swojem równa się Europejczykom, przeto Sultan mianował go urzędnikiem w izbie tłomaczów

Niemcy. Gazeta Lipska mówi znowu o zebraniu się dwóch kongresów bieżącego roku w Wiedniu i Berlinie. Kongres Wiedeński ma się zająć sprawami związku niemieckiego, a kongres Berliński ma wziąść pod ścisłą rozwagę teraźniejsze stosunki państw europejskich.

Austrya. Wiadomą jest teraz przyczyna pożaru części Wiednia *Neustadt*. Kuczer palił fajkę w stajni i upuścił kawałek hupki zapalonej; gdy ją chciał zgasić, zawołano na niego aby zaprzągał. — Z bólem serca usłuchał rozkazu, w nadziei jednak, że hupka zgaśnie. Po upływie godziny czasu, miasto stało w płomieniach: w stajni wszczął się ogień, kuczer zmartwił się tem bardzo, zachorował i umarł. Przed śmiercią wyznał spowiednikowi swoję winę i prosił go, aby to doniósł władzy dla ocalenia uwięzionych z tego powodu osób.

Stany Węgierskie przyjęły projekt d. 12 b. m. tyczący się wystawienia mostu między miastami Pest i Ofen. — Okręt parowy Austryacki Marya Dorota w jednym miesiącu odbył trzy razy podróż ze Smyrny do Konstantynopola, na przyszłość będzie odbywał tę podróż w każdym tygodniu. Każda ta podróż przynosi w zysku 2000 piastrów. (G. B. V.)

Przybyli do Krakowa. Toliński Alexy były Kommis z Polski. — Olearski Antoni X. Bernardyn z P. — Lichtstern Lesser kupiec z P. — Leboroski Michał ob. z P. — Foltyński Józef ob. z Galicyi. — Szembek Sydon ob. z G. — Wielopolski Jan Hr. z G. — Wielopolski Wincenty Hr. z G. — Urassow Xiąże Kapit: Ces. Ros. jako kuryer z G. — Kowalska Karolina ob. z G. —

Dziś rano ciepła stopni 3.

W Drukarni Józefa Czecha, Nakładem Redakcyi.